

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Cob/71/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313218414
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Sedláčková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1313218414.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Sedláčkovej a členiek senátu JUDr. Marty Šašinkovej a JUDr. Moniky Školníkovej v právnej veci žalobcu: MCST, a.s., Vajnorská 136, Bratislava, IČO: 35 779 365, zastúpeného GHS Legal, s.r.o., Lazaretská 3/A, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 47 232 544 proti žalovanému: Obec Chorvátsky Grob, Nám. Josipa Andriča 17 Chorvátsky Grob, IČO: 00 304 760, zastúpenému Advokátska kancelária VOZÁR s.r.o., Trenčianska 56/D, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 47 234 628 o určenie práva a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č. k. 23Cb/90/2013-535 zo dňa 6.8.2018 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave uznesenie Okresného súdu Bratislava III č.k. 23Cb/90/2013-535 zo dňa 6.8.2018 a zároveň právoplatné uznesenie Okresného súdu Bratislava III č.k. 23Cb/90/2013-456 zo dňa 16.3.2017 z r u š u j e a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava III ako súd prvej inštancie napadnutým uznesením č. k. 23Cb/90/2013-535 zo dňa 6.8.2018 odmietol podanie žalobcu vo veci samej zo dňa 18.9.2013, osobne podané na Okresný súd Bratislava III dňa 19.9.2013, ktoré podľa svojho obsahu predstavuje žalobu, a to s odkazom na ustanovenia § 131, § 132 ods. 1, § 137, § 127 ods. 1, § 129 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že podaním zo dňa 19.9.2013, ktoré podľa svojho obsahu predstavovalo žalobu, sa žalobca domáhal, aby súd určil, že „žalovaný nemá právo brániť žalobcovi pri užívaní vlastníckeho práva žalobcu disponovaním s nehnuteľnosťou, nachádzajúcou sa na parcele registra C s parcelným číslom XXXX/XX o výmere 3 424m², druh pozemku Zastavané plochy a nádvoria, katastrálne územie P. Z., obec P. Z., okres I., evidovanej Okresným úradom I., katastrálny odbor, na liste vlastníctva č. XXXX, keďže predmetná nehnuteľnosť, ani žiadna jej časť nie je miestnou komunikáciou a neexistuje zákonný dôvod na to, aby bola ako miestna komunikácia užívaná.“ Súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol rozsudkom č.k. 23Cb/90/2013-375 zo dňa 9.2.2015 tak, že žalobu žalobcu zamietol, pričom Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 1Cob/92/2015-446 zo dňa 16.11.2016 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom sa súd prvej inštancie postupujúc v súlade s procesnou úpravou Civilného sporového poriadku musí pridržiavať určovacího petitu požadovaného žalobcom, ak je tento vykonateľný, prípadne vykonať úkony smerujúce k odstráneniu väd žalobného návrhu a rozhodnúť o určovacom petite po dôkladnom zisťovaní naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom postupom podľa § 129 ods. 1 a 2 CSP vyzval uznesením č.k. 23Cb/90/2013-456 zo dňa 16.3.2017 žalobcu, aby svoje podanie zo dňa 19.9.2013, ktoré podľa svojho obsahu predstavovalo žalobu, doplnil o jasný a určitý žalobný návrh a zároveň ho poučil, že ak predmetné podanie v súdom určenej lehote nedoplní alebo neopraví a pre uvedený nedostatok nebude súd môcť pokračovať v konaní, súd predmetné podanie odmietne. Žalobca podaním zo dňa 10.4.2017 doplnil svoj žalobný návrh tak, že znel nasledovne: „Žalobca nie je povinný strpieť cestnú premávku cez

pozemok parcely registra C s parcelným číslom XXXX/XX o výmere 3424 m², druh pozemku Zastavané plochy a nádvoría, katastrálne územie P. Z., obec P.T. Z., okres I., evidovanej Katastrálnym odborom Okresného úradu I. na liste vlastníctva č. XXXX.“

3. V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia súd prvej inštancie rozoberal právnu teóriu žaloby z pohľadu príslušných ustanovení CSP a ďalej uviedol, že v danom prípade sa žalobca tzv. určovacou žalobou (tento názor zastával aj odvolací súd) domáhal, aby sa rozhodlo o určení, že žalovanému nepatrí určité právo, teda aby súd autoritatívne vyslovil, že tu určité právo žalovaného nie je, pričom žalobca v žalobnom návrhu svojej určovacej žaloby premietol požiadavku, aby súd určil, že žalovaný nemá právo brániť pri užívaní nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu a túto svoju požiadavku v žalobnom návrhu zároveň aj zdôvodnil tou skutočnosťou, že predmetná nehnuteľnosť nie je miestnou komunikáciou a neexistuje žiadny zákonný dôvod na to, aby bola ako miestna komunikácia užívaná. Z takto formulovaného žalobného návrhu na jednej strane síce vyplývala požiadavka žalobcu na určení neexistencie práva žalovaného podľa ustanovenia § 137 písm. c) CSP, resp. pôvodne § 80 písm. c) OSP, na druhej strane však z obsahu samotnej žaloby podľa názoru súdu prvej inštancie skôr vyplývala požiadavka žalobcu na ochranu jeho vlastníckeho práva, ktorá sa dá realizovať buď negatívnou žalobou, ktorou sa žalobca ako vlastník veci bude domáhať ochrany svojho vlastníckeho práva proti žalovanému, ktorý do jeho práva neoprávnene zasahuje a ruší ho, čo však odvolací súd vylúčil, alebo žalobou o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorého výkon sa javí ako sporný. Žalobca však v novom žalobnom návrhu namiesto jasnej, určitej, stručnej a zrozumiteľnej formulácie žalobného návrhu určovacej žaloby formuloval požiadavku o neexistencii jeho povinnosti strieť cestnú premávku cez predmetnú nehnuteľnosť, a teda svojou žalobou zrazu nepožadoval, aby sa rozhodlo o neexistencii práva žalovaného, ale aby sa rozhodlo o neexistencii žalobcovej povinnosti, čo svojím spôsobom predstavuje negatívne vymedzenie žaloby o splnenie povinnosti podľa § 137 písm. a) CSP a čo znamená, že žalobca takto formulovaným novým žalobným návrhom opustil svoju pôvodnú požiadavku premietnutú v určovacej žalobe a predstavil novú požiadavku premietnutú v negatívnom vymedzení žaloby o splnenie povinnosti. Negatívne vymedzenie takejto žaloby je však podľa názoru súdu prvej inštancie v rozpore s logikou, ako aj s ustanovením § 137 písm. a) CSP a navyše takto formulovaný žalobný návrh nespĺňa požiadavku určitosti a zrozumiteľnosti, pretože nie je zjavné a určité voči komu sa žalobca takéhoto neplnenia povinnosti domáha, teda komu nepatrí povinnosť uskutočňovať cestnú premávku cez predmetnú nehnuteľnosť a čo v konečnom dôsledku pod pojmom cestná premávka myslí. Súd prvej inštancie zároveň v napadnutom uznesení podotkol, že takto formulovaný petit je aj v rozpore s názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého sa súd prvej inštancie mal pridržiavať určovacieho petitu a ktorého vady mal žalobca odstrániť, avšak nie spôsobom, že určovaciu žalobu preklasifikuje na žalobu o plnení, čo je v konečnom dôsledku aj v rozpore s už vykonaným dokazovaním, pretože pri žalobe o splnenie povinnosti sa vykonáva dokazovanie iným spôsobom ako pri určovacej žalobe z dôvodu absencie skúmania danosti naliehavého právneho záujmu na určení existencie (neexistencie) práva.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), h) CSP a navrhol, aby odvolací súd sám rozhodol vo veci podľa § 390 CSP, alebo v prípade, ak by odvolací súd mal za to, že nie sú splnené procesné podmienky na to, aby odvolací súd sám rozhodol alebo by nemal za preukázaný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, aby napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v rámci ktorého je žalobca pripravený doplniť rozsiahle dôkazy o pretrvávajúcom naliehavom právnom záujme na požadovanom určení. Žalobca v odvolaní uviedol, že od roku 2013 sa domáha na súde, aby rozhodnutím o spore odstránil stav právnej neistoty a zdroj sporov medzi žalobcom a žalovaným tým, že rozhodne o právnej otázke, či môže obec zasahovať do vlastníckeho práva vlastníka nehnuteľnosti takým spôsobom, že cez jeho parcelu vedie, bez jeho dovolenia a bez finančnej náhrady, cestu s cestnou premávkou, o ktorej striedavo tvrdí, že je miestnou komunikáciou alebo verejnou komunikáciou s povahou miestnej komunikácie a núti žalobcu bez preskúmateľného a zrozumiteľného právneho základu (rozhodnutie, zmluva alebo zákon) zachovať na tejto ceste cestnú premávku. Kvôli procesnému postupu súdu prvej inštancie však žalobca nedokáže dospieť k vyriešeniu tejto spornej veci, pretože z postupu súdu prvej inštancie vyplýva nevoľa o tejto veci rozhodnúť, pričom táto nevoľa vyplýva aj z výkladu záväzného zrušujúceho rozhodnutia a usmernenia odvolacieho súdu viesť toto súdne konanie ako konanie o určovacej žalobe, ktoré aplikoval súd prvej inštancie na ďalší postup v konaní v podstate len tým spôsobom, že si usmernenie, že sa súd prvej inštancie „musí pridržiavať“ určovacieho petitu požadovaného žalobcom, ak je tento vykonateľný, prípadne vykonať potrebné úkony k odstráneniu väd žalobného návrhu“ vložil tak, že petit žalobného

návrhu nie je vykonateľný a že je nevyhnutné odstrániť vady žalobného návrhu, čo však z uvedeného usmernenia v žiadnom prípade nevyplýva. Sporná otázka medzi stranami sporu je pritom zrejmá a podrobne zdôvodnená v žalobnom návrhu. Kvalitu vykonateľnosti bude mať petit určovacej žaloby podľa žalobcu spravidla vtedy, pokiaľ má spôsobilosť odstrániť stav právnej neistoty medzi stranami sporu a spôsobilosť, aby bol využitý na predchádzanie budúcim sporom. V prípade určovacej žaloby nemusí mať podľa doktríny určovací petit kvalitu vykonateľnosti súdnym exekútorom, čo je plne v súlade s aktuálnymi procesnými predpismi a názormi odbornej právnej verejnosti. Žalobca v odvolaní vytýkal súdu prvej inštancie, že najprv po dvoch rokoch súdneho konania vedeného od roku 2013 do roku 2015 prekvapivo prekvalifikoval pred rozhodnutím celý spor na negatívnu žalobu z dôvodu, že žalovaný mal uložiť žalobcovi sankciu za zneprejazdenie nehnuteľnosti, aj keď k uloženiu takejto sankcie nikdy nedošlo, ani jej uloženie strany sporu v konaní netvrdili a po zrušení uvedeného chybného rozhodnutia odvolacím súdom súd prvej inštancie do roku 2018 vykonal v tejto veci v priebehu dvoch rokov len dva úkony - nepreskúmateľne požiadal o upresnenie petitu a následne žalobný návrh odmietol. Žalobca v odvolaní zdôraznil, že od začiatku konania formuloval žalobu ako žalobu o určenie v zmysle § 137 písm. c) CSP (predtým § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku), na tejto formulácii zotrval v priebehu celého konania a táto skutočnosť bola potvrdená aj odvolacím súdom, pričom súd prvej inštancie je týmto názorom viazaný. Napriek tomu súd prvej inštancie opäť miesto vedenia konania o určovacej žalobe uvažuje o povahe sporu a či by nový navrhovaný petit neznamenal zmenu žaloby na žalobu o plnenie v zmysle § 137 písm. a) CSP, a to napriek tomu, že žalobca v rámci súdom vyžiadanej zmeny petitu podrobne zdôraznil, čo sleduje žalobným návrhom a o aké určenie žiada, ako aj to, že sa rozhodnutie o preformulovanom požadovanom určení zhoduje s doterajším predmetom a priebehom konania. Podľa názoru žalobcu sa súd prvej inštancie pri uvedených úvahách dopúšťa právneho formalizmu namiesto spravodlivého vedenia sporu. Súd prvej inštancie označil žalobcom doplnený petit ako „negatívne vymedzenie žaloby o splnenie povinnosti“, čo je pojem neznámy z pohľadu terminológie používanej zákonodarcom, ako aj z pohľadu doktrinálnej terminológie (na rozdiel od pojmov negatívna/pozitívna určovacia žaloba, čo sú ustálené pojmy v oblasti právnej vedy). Vo vzťahu ku konštatácii súdu prvej inštancie v poslednej vete bodu 18 odôvodnenia napadnutého uznesenia žalobca v odvolaní uviedol, že súd prvej inštancie rovnako ako v uznesení súdu prvej inštancie zo dňa 16.3.2017, ktorým vyzval žalobcu na doplnenie žaloby o jasný, určitý a materiálne vykonateľný petit, uvádza, že odvolací súd vyslovil názor, že žalobca má odstrániť vady petitu, avšak tento výklad časti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu súdom prvej inštancie žalobca dôrazne odmieta, nakoľko odvolací súd vyslovil iba hypotetickú možnosť vykonať potrebné úkony smerujúce k odstráneniu väd žalobného návrhu v prípade, že by žalobný návrh nejaké vady mal. V napadnutom uznesení súd prvej inštancie tiež vyslovil názor, že žalobný návrh je neurčitý a nezrozumiteľný aj preto, lebo nie je zrejmé a určité, čo žalobca myslí pod pojmom „cestná premávka“ a v tejto súvislosti žalobca v odvolaní poukázal na skutočnosť, že ide o zákonom definovaný pojem v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rovnako za irelevantné považuje žalobca aj následné konštatovanie súdu prvej inštancie, že „nie je zrejmé a určité voči komu sa žalobca takéhoto neplnenia povinností domáha, teda komu nepatrí povinnosť uskutočňovať cestnú premávku cez predmetné nehnuteľnosti“, nakoľko zo samotného bodu 18 odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že súd prvej inštancie vie, voči komu smeruje daná povinnosť, a to voči žalovanému. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že výlučne žalovaný hrozil žalobcovi uložením sankcií za zneprejazdenie cesty a výlučne žalovaný chce využívať nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu na vedenie cestnej premávky, čo podľa žalobcu zakladá súkromnoprávny vzťah obdobný nájomnému vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. V súvislosti s odvolacou námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci žalobca v odvolaní poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 2MCdo/4/2009 a uviedol, že nesprávne právne posúdenie veci žalobca vidí v tom, že súd prvej inštancie nesprávne aplikoval ustanovenie § 129 ods. 1, 2 a 3 CSP, keď odmietol žalobu z dôvodu, že k odstráneniu absencie zrozumiteľného, určitého a jasného žalobného návrhu nedošlo ani postupom podľa § 129 ods. 1 a 2 CSP, v nadväznosti na čo žalobca poukázal tiež na nález Ústavného súdu SR zo dňa 26.9.2002 pod sp. zn. IV.ÚS 1/2002, rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 29.5.2018 pod sp. zn. 9Co/81/2017, ako aj odbornú literatúru a súvisiacu konštantnú judikatúru s tým, že rozhodnutie, ktorým sa odmieta žaloba iba z dôvodu, že petit neznel „žalovaný nemá právo nútiť žalobcu strpieť cestnú premávku cez predmetné nehnuteľnosti“, ale znel „žalobca nemá povinnosť strpieť premávku cez predmetné nehnuteľnosti“ je podľa názoru žalobcu nadmieru formalistické, vedie k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*) a nenapĺňa účel civilného procesu, ktorým je ochrana zákonnosti a práv strán sporu. Podľa názoru žalobcu je nepochybné, že žalobca mal na myli totožnú vec, t.j. určenie, či tu právo (resp. povinnosť) je alebo nie je, pričom taktiež vzhľadom na povahu a účel určovacej žaloby (vnieť istotu do neistých právnych vzťahov) by bolo nepochybné v súlade s účelom

civilného procesu, aby sa súd prvej inštancie vyvaroval prílišného formalizmu a rozhodol v merite veci. Na základe judikatúry najvyšších súdnych autorít uvedenej v odvolaní a odbornej literatúry žalobca zastáva názor, že napadnuté uznesenie je neprimerane formalistické a pokiaľ by nadobudlo právoplatnosť viedlo by to k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae) a k porušeniu ústavného práva žalobcu na súdnu ochranu a spravodlivý proces vyjadreného v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril, pričom rovnopis odvolania bol právnomu zástupcovi žalovaného súdom prvej inštancie doručený dňa 20.9.2018.

6. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací v zmysle § 34 CSP po preskúmaní obsahu spisu a napadnutého uznesenia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania, po oboznámení sa s procesným postupom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že napadnuté uznesenie, ako aj právoplatné uznesenie, ktoré predchádzalo odvolaním dotknutému uzneseniu, je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Podľa § 129 ods. 1 CSP ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

8. Podľa § 129 ods. 2 CSP v uznesení podľa odseku 1 súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť a poučí o možnosti podanie odmietnuť.

9. Podľa § 129 ods. 3 CSP ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

10. Podľa § 234 ods. 1 CSP súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej.

11. Podľa § 234 ods. 2 CSP ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

12. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

14. Podľa § 389 ods. 2 CSP ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2, odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.

15. V danom prípade je nepochybné, že odvolaním žalobcu dotknuté uznesenie súdu prvej inštancie je rozhodnutím procesného charakteru, ktorým sa konanie vo veci samej končí a v tomto prípade nadväzuje na procesný úkon žalobcu zo dňa 7.4.2017, t.j. doplnenie žalobného návrhu, ktorý žalobca zrealizoval na základe uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 16.3.2017 pod č.k. 23Cb/90/2013-456, ktorým súd prvej inštancie postupom podľa § 129 ods. 1, ods. 2 CSP pristúpil k odstraňovaniu väd podania žalobcu vo veci samej zo dňa 18.9.2013. V prípade predmetného uznesenia ide o uznesenie, ktorým sa v konaní uložila povinnosť výlučne žalobcovi a proti ktorému nebolo prípustné odvolanie, v dôsledku čoho toto uznesenie v zmysle § 238 ods. 1, ods. 2 CSP nadobudlo právoplatnosť jeho doručením žalobcovi (uznesenie doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 23.3.2017). Z odvolania žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 6.8.2018 pod č.k. 23Cb/90/2013-535 je zrejmé, že okrem odvolacích dôvodov týkajúcich

sa napadnutého uznesenia žalobca v odvolaní namieta aj nesprávnosť právoplatného uznesenia zo dňa 16.3.2017 pod č.k. 23Cb/90/2013-456, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, ktorým sa konanie vo veci samej končí a ktorým podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie nepreskúmateľne požiadal žalobcu o upresnenie petitu, v dôsledku čoho odvolací súd konštatuje, že odvolanie žalobcu okrem v ňom výslovne uvádzaných dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), h) CSP obsahuje aj odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 2 CSP.

16. Z obsahu predmetného spisu odvolací súd zistil, že dané konanie začalo dňa 19.9.2013 podaním žaloby o určenie podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) - podanie vo veci samej zo dňa 18.9.2013, ktorým sa žalobca voči žalovanému domáhal určenia, že žalovaný nemá právo brániť žalobcovi pri užívaní vlastníckeho práva žalobcu disponovaním s nehnuteľnosťou identifikovanou v petite žaloby, keďže predmetná nehnuteľnosť ani žiadna jej časť nie je miestnou komunikáciou a neexistuje zákonný dôvod na to, aby bola ako miestna komunikácia užívaná. Na základe predmetnej žaloby súd prvej inštancie meritórne konal, keď dňa 5.8.2014 vydal bez verejného vyhlásenia rozhodnutia medzitýmny rozsudok pod č.k. 23Cb/90/2013-313, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.8.2014 a ktorým zamietol návrh žalobcu na vydanie medzitýmneho rozsudku a následne na pojednávaní konanom dňa 9.2.2015 vyhlásil rozsudok pod č.k. 23Cb/90/2013-375, ktorým žalobu zamietol a zaviazal žalobcu na povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania v sume 828,34 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Bratislave ako odvolací súd uznesením zo dňa 16.11.2016 pod č.k. 1Cob/92/2015-446 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 23Cb/90/2013-375 zo dňa 9.2.2015 a vec vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia zrušujúceho uznesenia je zrejmé, že odvolací súd konštatoval neexistenciu dôvodu na to, aby súd prvej inštancie rozhodoval o podanej žalobe ako o žalobe podľa § 126 Občianskeho zákonníka, t.j. o žalobe negatívnej (zapieracej), ktorá má povahu žaloby o plnenie podľa § 80 písm. b) OSP, pretože žalobca si v tejto veci podal určovaciu žalobu podľa § 80 písm. c) OSP v znení účinnom do 30.6.2016, na ktorej počas konania zotrval a ktorej cieľom bolo predísť prípadným budúcim žalobám o plnenie a odstrániť stav právnej neistoty, v dôsledku čoho odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie nesprávne predmetnú žalobu posúdil ako zapieraciu žalobu podľa § 126 Občianskeho zákonníka a taktiež nesprávne procesne postupoval, pokiaľ o podanej žalobe prekvapivo rozhodol ako o zapieracej žalobe bez toho, aby predtým umožnil stranám sporu vyjadriť sa k novej aplikácii iného ustanovenia, resp. inštitútu na zistený skutkový stav, s ktorým sa súd dosiaľ nezaoberal, čím došlo k nerešpektovaniu práva strán sporu argumentovať po samotné rozhodnutie a predvídať možné rozhodnutie súdu, t.j. v danej súvislosti aj k nerešpektovaniu ich práva na spravodlivý súdny proces. Vyššie uvedená skutočnosť konštatovaná odvolacím súdom v predchádzajúcom zrušujúcom rozhodnutí bola hlavným dôvodom zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie za súčasného vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, že v rámci naznačenia ďalšieho postupu vo veci odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie postupujúci v súlade s procesnou úpravou CSP sa musí pridržiavať určovacieho petitu požadovaného žalobcom, ak je tento vykonateľný, prípadne vykonať potrebné úkony smerujúce k odstráneniu väd žalobného návrhu a rozhodnúť o určovacom petite po dôkladnom zisťovaní naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení.

17. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 16.3.2017 pod č.k. 23Cb/90/2013-456 vyzval žalobcu, aby svoje podanie vo veci samej zo dňa 18.9.2013, osobne podané na Okresný súd Bratislava III dňa 19.9.2013, ktoré podľa svojho obsahu predstavuje žalobu, v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia doplnil o jasný, určitý a materiálne vykonateľný žalobný návrh tak, aby súd vo veci „rozhodol, pričom údaj o tom, čoho sa žalobca domáha (žalobný návrh) musí byť v žalobe vyjadrený spôsobom, ktorý nezbudzuje pochybnosti o tom, ako majú byť vymedzené práva a im zodpovedajúce povinnosti strán sporu“. Odôvodnenie predmetného uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým vyzval žalobcu na odstránenie väd podania vo veci samej, obsahuje v prevažnej miere len citácie zákonných ustanovení a teoretický právny rozbor, pričom až v bode 13 odôvodnenia súd prvej inštancie výslovne uviedol, že „Nakoľko podanie žalobcu zo dňa 18.9.2013, osobne podané na Okresný súd Bratislava III dňa 19.9.2013, neobsahuje podľa názoru odvolacieho súdu zákonom požadované náležitosti žaloby v zmysle ust. § 132 ods. 1 CSP, keďže žalobný návrh nie je podľa názoru odvolacieho súdu úplný, presný, určitý a zrozumiteľný a nemožno s ním spájať právne účinky, ktoré žalobca žalobou sleduje, preto súd žalobcu týmto uznesením v zmysle ust. § 129 ods. 1 CSP vyzval, aby toto svoje podanie doplnil/opravil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.“ V tejto súvislosti však odvolací súd považuje za nevyhnutné uviesť, že z obsahu odôvodnenia predchádzajúceho zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva konštatácia nedostatku zákonom požadovaných náležitostí žaloby v zmysle

ustanovenia § 132 ods. 1 CSP odvolacím súdom a ani vyslovenie názoru odvolacieho súdu o tom, že žalobný návrh nie je úplný, presný, určitý a zrozumiteľný a nemožno s ním spájať právne účinky, ktoré žalobca žalobou sleduje, ako to uviedol súd prvej inštancie v uznesení zo dňa 16.3.2017 pod č.k. 23Cb/90/2013-456. Odvolací súd v odôvodnení svojho predchádzajúceho zrušujúceho rozhodnutia len dal súdu prvej inštancie na zváženie otázku posudzovania navrhovaného určovacího petitu z pohľadu jeho vykonateľnosti, pričom v prípade, ak súd prvej inštancie po zrušení meritórneho rozhodnutia súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žalobný návrh žalobcu obsiahnutý v podaní vo veci samej zo dňa 18.9.2013 trpí vadami, pre ktoré nie je možné v konaní pokračovať a ktoré je potrebné odstraňovať, bol jednoznačne povinný dôsledne postupovať v zmysle ustanovenia § 129 ods. 1, ods. 2 CSP a v uznesení, ktorým vyzval žalobcu na doplnenie podania bolo jeho povinnosťou presne špecifikovať, v čom je podanie žalobcu podľa názoru súdu prvej inštancie neúplné a nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť. Na tejto legitímnej zákonnej požiadavke vyplývajúcej z procesnoprávneho predpisu nič nemení ani súdom prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádzaná skutočnosť o neexistencii povinnosti a ani práva súdu poučovať žalobcu z hľadiska hmotného práva o tom, ako by mal žalobný návrh znieť. Zásada zachovania rovnosti strán sporu a nestrannosti súdu neznamená, že súd v uznesení, ktorým postupom podľa ustanovenia § 129 CSP vyzýva na doplnenie alebo opravu podania vo veci samej, neuvedie konkrétne vady a nedostatky podania spolu s uvedením spôsobu ich odstránenia takým spôsobom, aby výzvou súdu dotknutá strana sporu mala možnosť jednoznačne pochopiť úvahy a myšlienkový postup súdu a bola jej na základe toho daná reálna možnosť svoje podanie vo veci samej náležitým spôsobom doplniť alebo opraviť. Z obsahu uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 16.3.2017 pod č.k. 23Cb/90/2013-456 je zrejmé, že v ňom absentujú údaje o tom, v čom je podanie žalobcu podľa názoru súdu prvej inštancie neúplné alebo nezrozumiteľné alebo neurčité, či akým procesným nedostatkom trpí a absentuje v ňom aj konkrétne a zrozumiteľné poučenie o tom, ako je potrebné opravu alebo doplnenie urobiť, v dôsledku čoho odvolací súd konštatuje nepreskúmateľnosť predmetného právoplatného uznesenia, ktoré vo svojej podstate predstavuje len formálnu a neurčitú výzvu na odstránenie väd, z ktorej žalobca nemal možnosť si jednoznačným spôsobom ustáliť konkrétnu požiadavku súdu prvej inštancie a v nadväznosti na to zvoliť správny spôsob formulácie nového petitu žaloby (žalobného návrhu). Súčasne je potrebné vo vzťahu k napadnutému uzneseniu o odmietnutí podania uviesť, že jeho vecná nesprávnosť je daná už len tým, že ním súd prvej inštancie posudzoval žalobcom opravený žalobný návrh, ktorý bol žalobca nútený predložiť bez toho, aby mu z procesného postupu súdu prvej inštancie mohli byť zrejmé konkrétne nedostatky pôvodného žalobného návrhu a zrozumiteľné naznačenie spôsobu ich odstránenia, pričom v napadnutom uznesení navyše absentuje určité a zrozumiteľné zdôvodnenie nemožnosti pokračovania v konaní pre určitý konkrétny nedostatok podania vo veci samej. Vyššie uvedené skutočnosti zakladajú opodstatnenosť žalobcom uplatňovaného odvolacieho dôvodu v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP, a to tak vo vzťahu k právoplatnému uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 16.3.2017 pod č.k. 23Cb/90/2013-456, ako aj vo vzťahu k odvolaním žalobcu dotknutému uzneseniu, ktorým súd prvej inštancie už v priamej nadväznosti na právoplatné uznesenie predstavujúce výzvu na opravu/doplnenie žalobného návrhu posudzoval na jeho základe predložené procesné podanie žalobcu zo dňa 7.4.2017 v spojení so žalobným návrhom obsiahnutým v určovacej žalobe - podaní vo veci samej zo dňa 18.9.2013.

18. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu a jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (W. T. c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; H. D. c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Z. c. Grécko z 29. mája 1997; H. c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

19. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky

skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Niet v ňom miesta pre dohady a domnienky.

20. Zákomom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku (§ 220 ods. 2, 3 CSP), ako aj uznesenia s poukazom na § 234 ods. 2 CSP, je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozsudku/uznesenia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí, t.j. musí byť preskúmateľné.

21. Odvolací súd pre úplnosť považuje za potrebné zdôrazniť, že v danom prípade posudzoval vec výlučne z procesnoprávnych hľadísk bez hmotnoprávneho posudzovania merita veci.

22. Rovnako odvolací súd považuje za nevyhnutné uviesť, že si je vedomý skutočnosti, že v prípade napadnutého uznesenia o odmietnutí podania nejde o rozhodnutie vo veci samej, ale ide o procesné rozhodnutie, ktorým sa konanie vo veci samej končí, avšak k aplikácii ustanovenia § 389 ods. 2 CSP odvolací súd pristúpil za použitia čl. 3 Základných princípov Civilného sporového poriadku v nadväznosti na čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. V danom prípade podľa názoru odvolacieho súdu nemožno za ústavne súladný považovať stav, keď k odmietnutiu podania žalobcu vo veci samej došlo v nadväznosti na podanie, ktorým bol žalobca nútený svoje podanie vo veci samej doplniť, resp. opraviť na základe nepreskúmateľného rozhodnutia súdu prvej inštancie predstavujúceho výzvu na odstránenie väd podania a neobsahujúceho konkretizáciu väd a nedostatkov podania vo veci samej, ktoré súd prvej inštancie viedli k jeho vydaniu a z ktorého vôbec nie je zrejмый myšlienkový postup súdu a konkrétny zámer, ktorý vydaním uznesenia na odstránenie väd podania vo veci samej sledoval za účelom spravodlivého rozhodnutia vo veci za súčasného rešpektovania ústavného princípu predstavujúceho zabezpečenie prístupu žalobcu k súdu, t.j. v danom prípade práva žalobcu na súdnu ochranu. V súvislosti s vyššie uvedeným odvolací súd poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. I.ÚS 192/2015 zo dňa 7.10.2015, v zmysle ktorého „Žaloba je procesný úkon, ktorým sa žalobca obracia na súd s návrhom, aby o jeho určitom práve proti určitému žalovanému autoritatívne rozhodol; predmetom žaloby je tzv. žalobný nárok, ktorého formulácia musí vyplývať z jej obsahu a musí sa opierať o určitý právny dôvod vyplývajúci zo súhrnu tvrdených skutočností. Cieľom poučovacej povinnosti súdu je viesť žalobcu k tomu, aby ním vykonané procesné úkony mohli vyvolať zamýšľané účinky.“

23. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a zároveň právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 23Cb/90/2013-456 zo dňa 16.3.2017 v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) a § 389 ods. 2 CSP v spojení s § 391 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že úlohou súdu prvej inštancie bude ďalej v konaní pokračovať, pričom pred samotným meritorným posudzovaním veci si súd prvej inštancie musí ustáliť záver o existencii, príp. neexistencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na predmetnej určovacej žalobe v zmysle podania žalobcu vo veci samej zo dňa 18.9.2013. V prípade, ak súd prvej inštancie opätovne dospeje k záveru o existencii nedostatkov žalobného návrhu, pre ktoré nie je možné v konaní pokračovať, je nutné, aby v novom prípadnom rozhodnutí, ktorým bude vyzývať žalobcu na doplnenie alebo opravu podania, určitým a zrozumiteľným spôsobom identifikoval nedostatky navrhovaného petitu žaloby brániace ďalšiemu pokračovaniu v konaní spolu s uvedením spôsobu ich odstránenia tak, aby žalobca mal reálnu možnosť opraviť, resp. doplniť svoje podanie v súlade s konkrétnou požiadavkou súdu prvej inštancie.

24. O náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 CSP).

25. Toto rozhodnutie bolo členmi senátu prijaté pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť v podpísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť právneho zastúpenia advokátom dovolateľ nemá len v prípadoch vymedzených § 429 ods. 2 CSP.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Nesplnenie náležitostí vyžadovaných § 428 a § 429 CSP má za následok odmietnutie dovolania (§ 447 písm. d/, e/ CSP).